

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.За све остале земље годишње
20 фран. у азату, на по године
10 фран. у азату.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата плаћа се поштом
унутрим поштом непосредно админи-
страцији „Глас Црногорца“ на
Цетиње, а коме је наручије, г.
Петру Рамадановићу, к. п. аген-
ту у Котор. Дописи се шаљу
уредништву. Рукописи се не вра-
ћају.За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет ријеч-
а по 2 новчића на први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Госп. М. де Мек, секретар
Царско-Руског Посланства, отпуто-
вао је на одсуство.

ЦЕТИЊЕ, 21 фебруара.

Стање у Јевропи.

Ма с које стране да човек по-
сматра данашње стање ствари у
Јевропи, мора доћи до закључка, да
је то стање врло чудновато и заго-
нетно...Куда год погледате, свуда се
опажају чудновате појаве, које се
ничим другим објаснити не могу,
осим зар неким општим осјећањем
неповјерења, које обично ратови иза-
вијају.Тако ми видимо, да поред свега
тога, што су све велике државе
објавиле неутралност, мале јевроп-
ске државе почињу да се комешају
и оружају, макар да их се ништа
не тиче рат на Далеком Истоку.
Мирна Шведска мобилизира се, а
ништа мање мирна Данска и Хо-
ландија уређују подморске лагуме,
Шпанија предузима потребите ко-
раке опрезности на португалској гра-
ници и т. д.Јасно је и очевидно, да се у
читавој Јевропи осјећа нека нејасна
и неодређена опасност, услед које
су неутралне државе привучене, да
буду на опрези. На скупштини
француске републиканске партије,
бивши француски председник мини-
старства Мелин доказивао је, да је
Француској неопходно потребито, да
има велику војску и снажну флоту.
Мелин је том приликом изговорио
ове значајне ријечи: „Руско-јапански
рат пријети пожаром читавој Је-
вропи.“Пријети пожаром читавој Је-
вропи! Али зашто баш? Зашто ру-
ско-јапански рат мора проузроковати
вапете у Јевропи?Треба да се сјетимо, да су сви
ратови потоњег доба, па и ингле-
ско-бурски, изазивали разне опасно-
сти. Поред свега тога, ни један од
њих није проузроковао никакве кру-
пније вапете. Приликом бурскога
рата државе су тако примјерно чу-
вале неутралност, да је Инглеска
могла окупити на бојном пољу сву
своју војску, без да и у колонијама
остави никакве посаде за одбрану.Па зашто се баш сад порађају
таква страховања?Разумије се, вапети су могући,
али до сад се је мислило, да и ако
понижу, то ће понизити једино
на земљишту јевропског источног
питања. У пролеће се очекује нови
устанак у Македонији, који би лако
могао довести до турско-бугарског
рата, а ваједно с тим и до ору-
жане интервенције држава у источно
питање.Али у каквом се односу према
источном питању налази Шведска,
Данска и Холандија? Баш ни у
каком! Међу тим и оне се ору-
жају, мобилизирају се, предузимају
важне мјере за очување... Про-
тив каквијех, дакле, непријатеља
чине то? Што им и ко им пријети?На та питања одређеног одго-
вора нема; ту могу бити само мање
или више вјероватна нагађања.Што се тиче Холандије и Дан-
ске, — њихово се оружање може
објаснити само жељом, да предузму
потребите мјере за случај каквијех
год агресивнијех корака од стране
Њемачке, кад би ова потоња хтјела,
да се што користије поводом руско-
јапанског рата. Али јесу ли довољне
те мјере? Не би ли боље било и
Данској и Холандији, да узму при-
мјер са Белгије, па да себи осигурају
вјечиту неутралност, која би од сви-
ју држава била гарантована?Најмање је пак разумљива мо-
билизација Шведске. То је држава,
која већ давно живи далеко од је-
вропских преврата и интрига, којој
нико не пријети и која готово и
нема своје „спољашње политике.“
Могло се је мислити, да је Шведска
постигла идеал мирног и истинито
културног државног и грађанског
живота, — па одједном мобилиза-
ција!„Петроградске Новости“, гово-
рећи о овоме питању, завршује свој
чланак овако:Смијешно би, разумије се, било
и помислити, да је Шведска сама
намислила да чини какве год агре-
сивне кораке: за ту сврху далеко
није довољна мобилизација овијех
30 драгона и хусара, о којима се у
потоњијем депешама упомиње. Али
врло је вјероватно, да у тој мобили-
зацији игра неку улогу и Инглеска,
а може бити и сама Њемачка...Поново говоримо, стање ствари
у Јевропи врло је загоретно...

РАТНИ ОДЈЕЦИ.

Једва да је прошло двадесет да-
на, од кад су одјекнули први метци
на Далеком Истоку, а већ се и сада
могу опасити најразличитије поли-
тичке комбинације, које је изазвао
руско-јапански рат. Нијесу узалудно
најбољи дипломати за први напад
на Порт Артур рекли, да је то обрт-
на тачка у свјетској историји, која
по важности нема себи равне теча-
јем цијелијех десетака потоњијех го-
дина.Није давно било, кад су се
Инглеси братили с Французима,
кад су их колективно посјећивали,
кад су чинили уговоре о узајамном
примирителном суду и говорили бе-
сједе о новој искреној слози двају
сусједа с једне и с друге стране Ла-
манша. То је било тек навад три
мјесеца. Сад су пак све те пријатне
ријечи заборављене, те и једна и дру-
га од те двије државе отворено
исповиједају, да једна другој не
вјерују.Мало прије рата, италијански
листови били су пуни чланака и
карикатура против Русије и против
окупације Манџурије. Данас пак
најовијешњи италијански листови,
као што је „Messaggero“, отворено
проповиједају, да је потребита не-
утралност и то неутралност у смислу
пријатељског према Русији. Шта
више, говор римски дописник „Н.
Времена“ може се опасити преокрет
код читаве италијанске штампе, која
је још јуче била непријатељска пре-
ма Русији, а данас је постала сва
русофилскаНајпослије, навешћемо и трећи
примјер, који ће нам бити још јасни-
ји. Познато је, да су у читавој Је-
вропи од вавда били највећи про-
тивници Русије и руске владе соци-
јалисти и њихова штампа. Они ни-
кад нијесу могли симпатизирати
једној најконсервативнијој држави у
Јевропи. Нити у парламентима, ни-
ти у штампи, нити по улицама ни-
кад се ни од чега социјалисти ни-
јесу устручавали, само кад им је
испала прилика, да у очима јепроп-
ске публике огрне Русију и да изне-
су против ње ма какве било клевете.Па што сад видимо? Прва жу-
лад зазвучала су под Порт-Артуром
у уторник у јутро, а у четвртак су
се већ појавили у Паризу чланци
пријатељски према Русији, и то у
тако крајње социјалистичком орга-
ну као што је „Petite République“
и ни мање ни више, него са потпи-
сом Gérauld-Richard. Тамо се говори:
„Јапанци су без објаве рата напали
на руску флоту. Они су тијем по-
ступком наоружали против себе јавно
мњење. Њихова повреда међународ-
нога права коштаће их много скуп-
ље, него што коштају Русију три
покарене оклопаче... Ми осуђујемо
Јапанце, што су тијем чином убр-
вали догађаје и онемогућили мирно
ријешење вапета.“По свој прилици за читавијех
двадесет и девет година, од кад овај
лист постоји, ово су прве пријатељ-
ске ријечи упућене од стране њего-
не Русији. Та појава сасвијем је при-
родна: социјалисти, по својим битним
убјеђењима, не могу да не буду про-
тивници милитаризма; они не желе
никаког оружаног сукоба; према
томе они нијесу могли да не симпа-
тизирају оном вајста мирољубивом
становишту, на коме је стојала Ру-
сија. Руско-јапански рат дао је, дакле,
прилике социјалистима, да демонстри-
рају у корист Русије.Послије оваквијех изненађења,
може се човек надати свему. Могу-
ће је вјеровати и у такве континен-
тално-тројне комбинације, с којима
ће се морати сводити рачуни одје-
данпут и у Мисиру, и у Наталу, и
у Афганистану.

Будућност ће показати.

РАТ И ЊЕГОВ ЗНАЧАЈ ЗА РУСИЈУ

О значају рата у Источној Азији за
Русију „Биржевиј Вѣдомости“ пишу:Прочишћава се загушљива атмосфера,
коју смо удисали откако је загравао први
топ у Порт-Артуру. Нијесу биле прве
врање абсолютније, које су јављале, да
више не постоји руске флоте на Тихом
Океану, да јој је задан смртоносни удар.Али флота не само да постоји, него
и сваки дан наноси удар за ударом непри-
јатељу. О томе већ не могу да ћуте ни у
Лондону, ни у Њујорку, ни у Вашингтону.
Чак ми можемо тврдити данас, да ће се код
непријатеља мало по мало утврђивати
мишљење, да посај јапанске неће никоме
бити од користи. То је толико очевидно,
да се у дипломатским канцеларијама већ
спремају пројекта, који би за сваки случај
могли омести рад Русије; дипломатска би
хтјела да потезом пера ослаби оно, што
Русија с правом очекује од будућег ус-
пјеха свога оружја.Ми не знамо што је то американски
неутралитет, ако није плод убјеђења о не-
поколебљивости руског посла на Крајњем
Истоку? И Китају, коме се је у пошљед-
њем десетку година сваки ругао и мијешао
се у његове послове, дакле том немоћном
и непокретном Китају, хоће да осигурају
неприкосновеност територије, само да сеон у име великих хуманитарних сврха не
мијеша у руско-јапански рат. Кад би коме
пало на памет да посумња у искреност
американске инцијативе, кад би ко запитао
самога себе: хоће ли бити абилда да у
Лондону и Вашингтону мисле само, како
да сметну сувишно проливање крви, да
умање ужасе рата, да му ограничи простор,
онда би му примјер са Корејом одагнао
сумњу. Кореја је мала и слаба држава,
којој су све државе, које конкуришу на
Тихом Океану, признале независност и
неприкосновеност територије. Нема ни
једнога међународнога документа, ни једне
официјалне изјаве, ни једнога споразума
заједно с инглеско-јапанским, у коме се
не би говорило о неопходности, да се
поштује принцип неприкосновености и цје-
лина корејске државе.Па ипак ни Савезне Државе, ни Ин-
глеска, нити која друга држава није ни
претом мрднула да осигура Кореји неут-
ралност, гарантујући јој цјелину терито-
рије. А какве би крајње резултате дао
слични неутралитет! Кореју не би попла-
вила јапанска војска, у Чемулиу не би се
одиграла позната крвава драма, која потре-
са и у исто вријеме сјајно свједочи, како
руски војници умиру, борећи се са десет
пута вишом непријатељском војском; осим
тога, не би се свакога дана очекивао
сукоб на корејском територијуму. Тешко
је пребројити све добре резултате, који би
се добили, да је американска дипломатија
ради виших хуманитарних сврха у своје
вријеме, рецимо прије три-четири недеље,
предузела мјере о неутралности Кореје.
Можда у таквом случају Јапан не би пре-
кинуо дипломатске везе и не би учинио
варварски напад на порт-артурску флоту.Застао се наш положај у источној
Азији измијенио од објаве рата, да се не
може познати. Десетогодишњи дипломат-
ски рад био би кратак, да нам положјај
одреди и објасни, али сад је он постао и
јасан и одређен. Рат је отпочет и сада не-
ма ни једнога Руса, који не би знао због
чега се он води и кад ће се свршити.Рат је истргао Русију из дипломат-
ских преговора, пред њом су непријате-
љи њене мисије, коју она врши свјесна и
свога права и своје силе. Њена ће застава
допријети гдје треба, без удружења од
стране самовољних тудора и без жандара
политичке равнотеже у источној Азији.
То све код нас схваћају као сушту истину
и о свему се овеке размишља као и о стра-
шну привидних коалиција, јапанских
пријетњи и опасности од жуте расе. Сви-
јема овијема чудима хтјели су непријатељи
да принуде Русију, да се одрекне од свега,
што је створила на Далеком Истоку. Овдје
је коријен одоцњених пројектама, маски-
раним хуманитарним идејама, које факти-
чки свједоче, да њихови творци игноришу
значај за Русију двадесетогодишњице бер-
линскога уговора. Може бити да нас
очекују велике тешкоће, али велики руски
организам учиниће своје, и никад се више
неће поновити оно, што је било 1887. г.,
кад је све, што је створено мачем, иска-
рено пером.

РАТНЕ ВИЈЕСТИ.

Вијести са бојишта.

Све вијести са бојишта долазе у Је-
вропу мал' не искључиво преко Петрогра-
да и Лондона. Преко Петрограда долаже
званичне вијести из руског извора, које су
до душе ријетке, али махом искрене и по-
уздане. Преко Лондона долазе највише
приватне вијести инглеских дописника и
из китајских извора, па гдјекоја јапанска
званична депеша. Покаткад донесу и па-
риски и берлински листови коју, али ре-
довољно сасвим непоуздану вијест. Лондонске
телеграме добијамо и ми преко Беча и са-
општавамо их онако, како нам стигну, али
нити можемо преузети за њих какву одго-
ворност, нити можемо знати, јесу ли бар
приближно истините.У сваком се рату много што шта не-
истинита јавља, каткад и нехотице, јер је
тешко додати сигурне и брзе вијести;
али у тетају садашњег рата, који се води
на хиљаде километара далеко од Јевропе,
имамо, према досадашњем искуству, непре-
стано рачунати не само с непоузданим, не-
го хотимично извирнушим вијестима, јер се
ради о највесној тенденцији и о тежињи за
сензацијама. Тенденција надерена је, на

равно, у Лондону против Русије, јер је Јапан инглески савезник и у борби против Русије ауступа такође британске интересе на далеком Истоку — бар за сада. Истина се ипак, не може до краја извртати ни за тајити, али се може бар за вријеме кривити. Зато је нужно, да будемо према лондонским и америчким вијестима геона опрезни и да на основу њих не чинимо преухитрене закључке. Такна је и. пр. била и она вијест из Лондона од 17. фебр. по којој су Јапанци са 15 ратних лађа поново ударили на Портартур и неке руске лађе потопили, а неке тешко оштетили, док, међутим, сјутрашња депеша из Петрограда јавља, да се јапанска флота потопијех дана Портартуру никако ни примичала није. Нема сумње, да је Русија овим ратом изненађена од Јапанаца, те није искључено, да би на мору могла доживјети по који тежи удар, али свака јапанска акција не мора зато бити неуспјешна, и ако се редовно с инглеске стране такном приказује. Што се пак тиче вијести о кретању руске сухопутне војске и концентрације Јапанаца у Кореји, ове су вијести у сваком случају сасвим несигурне, јер ни Руси ни Јапанци не јавиштавају дописнике о свом плану и кретању.

Оволико смо сматрали за нужно, да читатеље упутимо, да знаду одакле често о једној истој ствари нису сасвијем противуријечиве вијести.

Писмо Цара Николе Куропаткину.

Алексије Николајевичу,

Од 1898 год. од кад сте на управи војног министарства, ви сте са урођеном вам марљивошћу и истрајношћу радили на извршењу цијелог низа преобразаја, које сам Ја одобрио, ради усавршења војске и њене управе, и били сте на стражи убојне приправности оружаних сила Русије, које обезбеђују мирно напредовање државе.

Ваш рад још није свршен. Али је куцнуо час, кад сам био принуђен да дио Моје славне војске позовем, да штити част и углед Русије и њених државних права на Далеком Истоку.

Повињавајући ваше сјајне војне дарове, стратегијску спрему и ванредно бојно искуство, Ја сам напашао за добро, да вам повјерим пуно одговорности командовање Мојом војском, која у Манџурији дјелује против Јапанаца, разрешавајући вас ради тога од дужности војног министра.

Нека вам Бог помогне, да успјешно извршите тешку задаћу, коју сам вам Ја ставио, и коју сте ви с пожртвовањем примили.

Праштајући се с вама и желећи да вам исказем Своје дубоко признање за шестогодишњи ваш савјестан труд на корист Моје драге војске, дајем вам бриљантне знаке ордена светог благовјерног књаза Александра Невског, и заповиједам вам да их носите према правилима.

Упућујући вас на Далеки Исток, у оперативну војску, препоручујем вам, да Мојој врлој војсци однесете Мој Царски поздрав и Мој благослов.

Нека вас Господ штити!

12. фебруара 1904. г.

у С. Петрограду.

Никола.

На радост Богоцвојску.

„С. П. Б. Вједомост“ доноси овај чланак, у коме се открива недичина руског срца и душе. Чланак гласи:

Русија је већ побједила и то не само Јапан: она је освојила душе свега свијета. Прочитајте пажљиво телеграм намјесника на Далеком Истоку од 4. фебруара, заду-

бите се у кратке племените ријечи: „Због жестоког духања вјетра нијесам могао искрпати људе, зато нијесам потопио тај парни брод“.

Па зар је могуће побједити рускога хероја, кад он умије да говори тако просто и кратко такве велике свете истине, тако увјерљиво чинити велика дјела? Непријатељски брод није потопио зато, што није могао искрпати са њега људе. Другијем ријечима: Није хтио да губи човјечије душе без узрока. Ту се појавило руско милосрђе, света, истинита племенитост, које нигдје није нема. Непријатељ се дуплетски прикрао у ноћно доба, нанио тешке ударе нашем повосу — флоти, а свем народу увреду, па се чују ријечи: „нијесам потопио непријатељски брод зато, што због жестоког духања вјетра нијесам могао искрпати људе“. Нека прочитају наши непријатељи, а с њима и сви они, који не вјерују у нашу снагу, тај телеграм и биће на земљи мир, међу људима добра воља! Кад Русија има таквијех синова — хероја, као ти поморци владивосточке ескадре, то нам се не треба ни најмање бојати за нашу отаџбину.

То није бучно дјело, али ће се развити у побједи не само над Јапаном него над читавим свијетом, јер се таквим дјелима радује само Господ. Таква дјела јасно свиједоче о оној племенитости ријечи и дјела, која је узета за основу Христовог учења. Милосрђе у тај час према непријатељу, и то још каквом непријатељу! Увјерење и простодушност, с каквом се то све износи у знаменитом телеграму, зар то није велика побједица над читавим свијетом? И ако то није свијетска побједица, а оно је бар јасан почетак њезин. Никаква дјела окрвављенога мача не могу се испоредити с тиме, што је речено кратким ријечима заповједника — хероја владивосточке ескадре, што је он учинио као прави руски херој. Слава теби, показивачу наших осјећаја и тежња! Русија се поноси таквијем синовима и иза њих не боји се непријатеља свега свијета. Побједи је уз нас, велика побједица. Зар није сад јасно, да је Бог с нама?

Вановски и Куропаткин.

Како се из Петрограда јавља, одиграо се прошлјех дана тамо дирљив приказ у цркви кадетског корпуса цара Александра II. У цркви бјеше и стари пређашњи ратни министар Вановски. Међутим бјеше дошао у цркву и генерал Куропаткин, пови врховни заповједник војске у Манџурији. Када се сврши служба бжја, приступи старина Вановски генералу Куропаткину, те га благослови, зажеливши му успјеха. Недјељу дана иза тога генерал је Вановски умро.

Јапанско-корејски уговор.

Савезни уговор што га је ових дана склопио корејски цар с Јапаном, или што га је морао склопити, није петроградске кругове ни најмање изненадио. Кад је гроф Ламздорф издано своју познату окружницу, већ је рачунао на тај јапанско-корејски савез, изјавивши, да Кореја у својим одлукама, није слободна и да према томе њене одлуке не могу ништа вриједити. С обзиром на ово руско становиште мјеродавни кругови не приписују јапанско-корејском савезу ни какве војничке важности, пошто се њиме ништа не мијења у сразмјери сила ратујућих држава. Корејска се војска састоји из 10.000 момака, који су наоружани пушкама старог система. Што се тиче политичке стране овог питања, то у петроградском, као и у осталим јевропским кабинетима, превлађује мишљење, да јапанско-

корејски савез због своје војне слабости нема ни материјалног значаја, а ни с моралног гледишта не може се узети у обзир. Тај се уговор у опште сматра изнуђеним, јер је Кореја прије јапанске инвазије поново нагласила своју неутралност, а то су исто училили и њезини посланици код појединих велесила. Кореја се нишом нема сматрати оном трећом државом, која би својим учествовањем у рату могла проузрочити компликације. Савез јапанско-корејски нема војног уплива, а са правног гледишта и не постоји. С њим се просто не рачуна. Тако суде о том уговору паритетски мјеродавни кругови. Уговор гласи овако:

1. Да се одржи трајно и чврсто пријатељство између Јапана и Кореје, те да се осигура мир у источној Азији, корејска влада имаће потпуно повјерење у јапанску владу, те ће њезине савјете односно поправљања управе прихватити.

2. Јапанска ће се влада у смислу овог чврстог пријатељства бринути за сигурност и мир корејске царске куће.

3. Јапанска влада преузима дефинитивно јемство за независност и територијалну цјелокупност Кореје.

4. Буде ли угрожена сигурност корејске царске куће ушљед навале треће силе, или ушљед унутрашњих немира, по дваће јапанска влада одмах такве мјере, какве изискују догичне врлике, те ће у том случају корејска влада манифестирати најпотпунију сусретљивост према тим мјерама Јапана. За осигурање те сврхе може јапанска влада, ако буду околности изискивале, заузети такођер позиције, у колико би то било потребно из стратегијских обзира.

5. Владе обију држава не ће у будуће без међусобног пристанка склапати с ниједном трећом државом уговора, ако би он био у противурјечју с начелима овог записника.

6. Појединости, у колико стоје у вези с овим уговором, и даље одредбе, које се буду показале потребитима, уредиће се даљим споразумом између јапанског посланика и корејског министра спољних послова.

Политика немачког цара.

Прашки „Народни Листи“ доноси на челу листа овај важни телеграм из Петрограда од 14. фебруара, који дословно гласи овако: Човјеку, веома добро обавијештену у стварима спољашње политике руске и посвећену у све њезине тајне, пошло је за руком загледати у списе, по министарству спољашњих послова израђене, а који се тичу дописа измињених у пошледиње доба између цара немачког и руског цара Николе.

Цар немачки обећава Русији не само своју потпуну и добровољну непристрасност и сигурност границе, него такође своју помоћ у случају потребе у којему драго корак Русије против сваке државе, која би хтјела изазвати тешкоће Русији током њезина рата с Јапаном.

Осим тога даје Русији и њезиној азијској политици „бијели лист“, изумињајући турске покретине, сагласан је у анексији Кореје, и био би такође за случај сукоба с Инглезима у Индији сагласан, ако би Руси прогнали Инглезе из Тибета и гарантује Русији пристаниште у персијском заливу. Он пак тражи од Русије обећање цареве:

1. да у случају смрти Франца Јосифа Русија неће посјетити Босфор;
2. да неће тражити ослобођења Босне и Херцеговине.

дивље звјеради, међу којом се особито вук, медвјед и т. зв. корејски тигар истичу. Нарочито тигар уништава сваке године велик број урођеника.

Села и градови, напротив, као у Турској, тако и у Кореји, врло од паса. У том погледу разликује се Кореја од Јевропејца и од Турчина. Јевропејац држи пса као животињу, која имаде сврху, да му чува куву и имаће, или да му буде од помоћи при лову. Сваки пас има свога газду. У Турској су, напротив, пси без газда, и Турци их држе из хигијенских разлога. Они живе слободно по улицама, живе од отпадака, што се на улици бацају, и тим начином подржавају чистоћу, а предрепују кужне болести, које би иначе од трулежа отпадака настале. Корејцу је пас такође мала домаћа животиња; и он зна цијенити корист, што је од пса има, само што он у тој својој љубави полази са сасвим другог становишта. Њему је само до меса, што га од пса добија. Најукусније печење, што Корејац у опште може да замисли, то је пасје месо. У пасјем печењу уредоточује се код Корејаца појам деликатесе.

Кове и овце, напротив, Корејац не смије држати. Таково право придржао је себи само цар: овнуину за свој сто, а козлетину за жртве, што их приноси Конфучију.

Као сви скоро азијски народи, спадају и корејци у монголску расу, а Јапанцима су најближи. Боје су бакрене, кратког, понавјеште широког носа, а тако су им и кости лица широкје. При свем том ладе

Гроф Ламздорф лако је из овог предлога сазнао, као што вели у свом резимеу, да је скривена намјера цара Вилхелма властито Русију у рат с Инглеском и Савезним Државама америчким из страха пред њиховом конкуренцијом у навађању свијетске политике немачке и затим омести Русију, њезин стални политички напредак и нормални развој, а нарочито такође ослабити опасност од Словенства.

Књаз Арсен Карађорђевић у руској војсци.

Тек што је отпочео рат између Русије и Јапана, Књаз Арсен Карађорђевић, по одобрењу свог брата Краља Петра, похитао је у Русију, да као бивши руски официр и сам у том рату учашће прими. Пошао је право у Петроград, гдје је био примљен у аудијенцију од Цара Николе, који га је последије полужег срдачног разговора наименовао за шефа првог забајкалског козачког пука, који се у овом тренутку налази на ријеци Јалу, на граници између Кореје и Манџурије.

Краљ Петар телеграфски је захвалио руском Цару на таквом одликовању његовог брата. На то је стигао од Цара Николе телеграфски одговор, у коме Цар наглашује са задовољством одлуку Књаза Арсена, да сада дође у руску војску. У исто вријеме Цар упућује Краља Петра о својим живим симпатијама.

Оштећени јапански бродови.

Из Чифа јавља се у Париз, да су Јапанци морали три крстарице своје флоте послати кући на поправак. Из Лондона се даље јавља, да се према извјештају једног лифранта угљена за руску флоту у Источној Азији налазе 12 јапанских ратних бродова у доковима гдје се поправљају. Свијех тих 12 бродова оштећени су били у боју с Русима. Тако ће ипак мало помало изаћи право стање ствари, а Јапанцима не ће користити забављивање њихових губитака. Ко зна, колико су Јапанци већ послали бродовља на поправак, што се није могло сазнати.

Књижевност, умјетност и просвјета.

(Стогодишњица српског народног устанка) У прошлу суботу навршило се сто година од дана, кад су најодобранији синови Шумадије на свом вијећу у Орашцу изабрали Карађорђа за вођу српског народног устанка против насилја и објести дахијске. Цијело Српство учествује у дужној захвалности према праху „Оца Србије“ и спомен му прославља на начин, достојан тог народног Велкана и његових сатрудника. Ми смо већ имали прилике, да у нашем листу изнесемо анаџа ове народне свечаности и како ће она теби и равнијати се. Уз остале предвиђене свечаности београдска „Штампа“ предлаже, да би у прослави стогодишњице првог српског устанка требало још и издати дјело, у ком би „Српска Народност“ била приказана у потпуној опширности и исцрпности са свим оним што је њезино. Та би књига изишљела: земљу на којој Србин живи у свем пространству, потпуно проучену и у геолошком и у географском погледу; прошлост српску од најстаријих времена до данас у свима земљама гдје Срби живе; народ српски са свим особинама његовим; и на пошљетку духовну и материјалну културу српску. Дјело би било украшено свима потребним илустрацијама. Издавање овога дјела било би врло скупо, но би за њ била потребна јака солидарност свих књижевних и културних установа. И Академија Наука и

им је овадио, а обрве издигнуте. Кога им је прна, али није ријетко напни на Корејца и свијетле коос. Брада и бркови су им слаби, једва да им неколико ријетких длачица образ, односно усне покрива, чиме се особито поносе. Иначе су средње величине, усправни и чврсти.

Неограничени господар у земљи то је краљ, односно од г. 1893. цар. Његова особа је света, те му као таквом припадају све оне почасте, које се иначе боговима исказују. Кад ступи на владу мора да узме име, под којим ће владати, а прије га је добијао од китајског цара. Но док живи, знаде за његово име само најближа му околина, те је обичноме Корејцу под пријетом најтежих казна забрањено, изустити име владајућег цара. За његовог живота ближе се његово име само у јавним документима и тек пошто умре, даје се народу његово име успомене ради на знање.

У његовој близини не смије нико да лице покрије копреном, а то иначе чине редовно племићи, а обични Корејац кад за ким жали; исто тако не смије нико ступити пред владара с наочарима на носу. Нико не смије да га се дотакне, а казном смрти плаћа, ко би га гвожђем, па било и иглом дотакнуо.

Тako се о једном корејском краљу приповиједа, да је на рамену задобио рану, коју би био лако излечио, да се је хтио подржи операцији. Пошто се гвожђе најасмјело дотичати његовога тијела, било је с његовом раном од дана до дана све горе, дом најасмјелије није платио животом.

ЛИСТАК.

КОРЕЈА.

Сва је прилика, да ће се између руске и јапанске војске водити одсудна борба у Кореји, у самосталној дарвини од једно 10 милиона људи. Кореја се, међутим, не чује ни да је жива, а ради се о њеној кожи, о њезиној судбини и самосталности. Који би народ трипо и равнодушно гледао, што се по његовој отаџбини ради, као што то трпе Корејци? Али њих ваља повнати у њиховим народним обичајима, у њиховом животу, у њиховим способностима и мишљењу, па ћемо лако разумјети, зашто је тај народ тако мртав и без икакве енергије. Лијеп и испрпан опис њихове земље и њеног уређења доиједи се „Народне Новине“, који у главним цртама доносимо овдје.

По својем географском положају, Кореја је полуострво с површином од 237.000 км. те сачињава на неки начин као границу између Китаја и Јапана, дијелећи Јапанско од Жутог мора. Као што у свим предјелима овог дијела земаљске кугле, тако је и у Кореји љетна врућина неспољна, а зима студенија, него у одговарајућим предјелима западног дијела земље. Обзиром на сјеверну ширину лежи и. пр. Кореја на истом степену, на којем се налази и јужна Шпанија, јужна Италија, Грчка, Мала Азија и сјеверна обала Африке, у опште Средњемно море. Али је

она ипак од поменutih предјела далеко студенија.

Према поднабју и климатским одношајима извјесне земље управља се и њезина вегетација. Тако и у Кореји. Међу производима заузимају у Кореји прво мјесто ориз. Ориз је једино занимање, којим се Корејац у велико бави. Како су сви у бјелуцу одјевени, рекао би човјек, да бар платно сами уређују. Међутим ни то не. Платно долази из Јапана и Китаја, једино дрвене превље и сандале праве себи сами.

Једна жељезница, што је Корејца посједују, саградише прије неколико година Јапанци, и она се налази у јапанским рукама. То је жељезница, што спаја корејску пријестоницу Сеул с луком Чемулиу.

Хришћански мисионери упознаше их и. пр. с крстолом и с напим воћем, али корејска влада је сађење крстоле строго забранила, и једини, који је ипак саде и од ње се хране, то су брђани, у колико се, живећи по планинама, могу уклонити контроли владних органа. С воћем се радије баве. Наћи ћеш ту јабуку, крушака, прасака и т. д. Све то воће имаде као и код нас и форму и боју, да не можеш зажељети боље — само нема укуса. Све је то воће водено, и кад га једеш потјећа те више на репу, него ли на праску или јабуку.

Култура и дивља звјерад у земљи стоје у противном размјеру, — што је народ напреднији и културно развијенији, имаће мање дивље звјеради у својој земљи. То је стара чињеница, за коју нам је Кореја најбоља доказа. Кореја и. пр. пуна је

Књижевна Задруга и Матица Српска и Коларчева и Чупићева задужбина и др., морале би допринијети за ово дјело добру своту.

(Избори у Кр српској Академији наука и уметности у Биограду). Јануара 30. на главном годишњем скупу Академије Наука и Уметности у Биограду изабрани су ови нови чланови: Симо Матавуљ за редовног члана академије уметности; за дописне чланове академије природних наука: Сана Уршевић, проф. Вел. Школе, и др. Менделеев, руски научњак; за дописног члана академије филозофских наука: Алексеј Александровић Шахматов, руски научњак; за дописне чланове академије друштвених наука: Вацлав Томек и Лубор Нидерле, чешки научњаци.

На истом скупу изабрани су нови секретари стручних академија и то за академију природних наука др. Јован Црнјић, за академију филозофских наука др. Јован Туроман, за академију друштвених наука Лука Ковачевић, а за академију уметности Михаило Валтровић.

(Женски курс о домаћем газдинству). — 18. фебруара отворио се је у Петрограду нарочити курс за жене, ради изучавања домаћег газдинства. На њему ће најчуженији професори читати лекције из градинарства, млијечне индустрије, живинарства, пчеларства и т. д. Курс ће трајати до августа мјесеца. До маја држаће се предавања теоријски, а после тога доба све слушатељке отићи ће у околину Петрограда на имања, гдје ће им се наука практично показивати.

(Што чита руска омладина). Један руски часопис разаслао је недавно ученицима виших школа (гимназија, реалака, дјевочких школа и т. д.) питања, што највише читају, па је добио на та питања неких 1000 одговора. Према томе излази да руска омладина највише чита Толстоја, на њега отпала 691 глас. Његово „Ускрсење“ спомиње се 296 пута као омиљена књига. После Толстоја долази Горки с 586 гласова, даље Достојевски с 494, Тургенев с 470, Чехов с 448 гласова. Осим тога има још 15 писаца, који су добили преко 100 гласова. К онима који су добили мање од 100 гласова, спадају Пушкин, Ђеромов, Гогољ и Леонид Андрејев. Од страних књижевника није ни један добио 100 гласова. Више од 50 гласова добило их је само 13. На првом је мјесту Мопсан с 87 гласова, за тим Еркман-Шатријан, Зола, Дајкенс, Иго и на пошљетку Гете и Шилер сваки с 52 гласа. Испод 50 гласова имају између осталих Шекспир, Ибсон, Доде, Сервантес.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС. Намјеравам дати у штампу „Аманет“ — драма из херцеговачког живота те умољавам све пријатеље и другове, да се заузму око скупљања претплата и јаве ми на вријеме — према чему бих се управљао. — Садржи у себи сам припој из херцеговачког живота с обзиром на скоре и данашње прилике. Књига је посвећена сјени Филипа Петровића, Вучевољског рањеника, а изијелу пет штампаних табак. Цијена јој је — само — 40 новч. а претплата се плаћа, кад претплатници књигу приму.

Скупљачима дајем десету књигу на дар, а књижарима уobiaјени рабат.

Молим све српске листове да овај оглас објаве.

Никшић, 6 фебруара 1904
(Црна Гора).

Петар М. Лубурић — Херцеговац.

Ко јаше, те покрај краљевског двора пролази, ваља да сјаше. Ни с ким не смије краљ да се спријатељи. Ако се кога руком дотакнуо, то је мјесто, гдје је рука владарева пала, света, и ваља да буде спољашњим знаком сачињено. Кроз цијели свој живот означаће Корејац овако мјесто црвеном врвцом, од које ће га само смрт одијелити.

Сви ти прописи вриједе само за мушкарце, јер жена ни у јавности, ни пред законом ништа не вриједе.

Ни новац не носи слику владареву. По назору Корејаца била би увреда величанства, да се лик владарев утисне на новац, који би могао пасти у блато и ићи из једних замазаних руку у друге. Владара сликају тек после његове смрти и слика остаје у дворцу. Корејци се у опште саблажњавају кад виде стран новац са ликом владара дотичне државе, или кад виде слику којег страног владара.

Кад корејски владар умре, цијела земља мора 27 мјесеци за њим жалити. Првих 6 мјесеци владар остаје неукопан, и за то вријеме не смије се принашати жртве боговима, не смије се нико женити, нити се смију мртви сарањивати. Ниједан Корејац не смије за то вријеме убити животиње, нити се месом хранити. Кажњеници се не смију бити нити убјавити. Само они смију за то вријеме своје мртве сахранити, који немају државана, да покојнику љепшину толико дуго у стану одржавају. За цијело вријеме те „земаљске жалости“, морају сви Корејци или у прописаном бијелом одијелу, јер је и код њих као и у

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 20 фебруара.

(Српска Књижевна Задруга.) Нов добротвор. Г. Мило Церовић ађутант Њ. Кр. Височинства Господара уписао се за добротвора „Српске Књиж. Задруге“ и за другину повјеренику, г. професору М. Мијушковићу уплатио прву рату од добротворског улога.

Задругин повјереник г. проф. М. Мијушковић јавља, да је XII. коло „Српске Књижевне Задруге“ изишло и да ће се примање чланарине продужити још на кратко вријеме. С тога умољава све досадашње чланове, који још нијесу своју чланарину уплатили, као и оне, који овјем колом желе остати члановима, да похитају с уплатом.

Добротворски је улог 200 круна за оне, који желе постати добротворима, а нијесу били до сад чланови, и тако би добили сва досадашња кола као и будућа. Ко има досадашње књиге, а жели бити добротвором, уплаћује 150 круна одједном или у три отплате за три године.

Препоручује се особито школама, општинама као и појединим корпорацијама да поставе добротворима, будући је то за њих најкорисније и најевтиније.

Оснивачи плаћају 10 круна годишње. Улагачи плаћају 6 круна годишње.

„Српска Књижевна Задруга“ својим досадашњим радом потпуно је оправдала наде, које су на њу полагане. Редовно сваке године пружа својим члановима 7—8 књига одабране садржине и мало више материјала, но што је у почетку покретања себала. Данас она броји неколико хиљада чланова, а на челу њену стоје тако виђени људи и опробани радници на књижевном пољу, да је то јака гаранција а ће се ова просвјетно-културна установа одржати и вршити свој благотворни утицај, који је себи у задатак ставила.

Наша интелигенција ваља да и ове године покаже, као и досад заинтересованост за ову свесрпску устану.

(Праведни напредак у Никшићу). Пише нам пријатељ из Никшића:

Покрет, који обухвата цијелу нашу државу у развијању привреде, највише је на јаку самосвијест код наших првих капиталиста и трговаца, те благодарем тој енергичној самосвијести заснова се у нашој вароши прва штедионица у Црној Гори, која у три године од уплаћених акција има свог капитала већ око 120 000 круна. Повјерење пак, које јој је у почетку поклањала само Српска Банка у Загребу, разви се тако, да јој се је осим Српске Банке понудило и познати пријатељ Црне Горе, брат Словенац милионар трићански Горуп, који је са штедионицом ступио у везе кредитом Ушљед свега тога може штедионица вршити данас све банкарске операције за све земље у Јевропи.

Осим страног кредита, штедионица има и у земљи велики кредит. Многи наши капиталисти у њу свој новац улажу, а међу овим прво мјесто заузима Министарство Финансија са улогом од 30 000 круна за пензиону фонд чиновнички, у који ће фонд исто Министарство уложити ове године два пута толику суму. Исто тако и „Друштво за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“ улаже у њу свој капитал, који већ сада износи близу 10 000 круна, а који нагло расте. За овакав успјех има се захвалити никшићским грађанима, што су својом чврстом вољом,

Китају и Јапану бијела боја — боја жалости. Ко се ма и најмањом врвцом о то огријети, вло прође.

Судство и правосудје у Кореји потпуно је азијатско. Суџај је у једном округу мандирин, али он обично само изриче пресуду, а истрагу воде његови пријатељи. Главни средство, којим се истрага води јест тортура и та се на такав начин извршује, да делинквент обично никад не дочека да му се изрекне смртна пресуда, већ још за вријеме истраге умре од силног мучења.

У тортури су Корејци прави мајстори, достојни ученици својих учитеља Китајаца. Обично, кад окривљеник неће да призна своју кривицу, положиће га на земљу лицем доле и бију га удешеном тврдом даском сјечимаце по ногама докле, док овај не призна своју кривицу. Обично већ после неколико удараца одбије се месо од костију и даска удара по голим костима. Овакав су тортуру употребљавали Корејци нарочито против хришћанских мисионара. Ако је окривљеник слабије грађе, онда мјесто даске узимају пшаву, али је судбина јадникова иста.

Друга врста тортуре састоји се у ишчапљању и савијању костију. То нарочито чине онда, ако мисле, да имају посла са каквим окорјелим зликовцем. У том случају окрећу човјеку руку или ногу у противном правцу докле, док је ишчаше. За тим врате кост у прави свој положај т. ј. оправе руку или ногу, коју су покварили, али сутра започиње тај процес изнова, док окривљеник не при-

радом и постојаношћу дагли овај први новчани завод у Црној Гори на тако завидљиву висину, те помоћу њега овом мјесту и околини обезбједили правилан развитак.

Исти капиталисти и трговци никшићски неуморним прегнућем раде сада на једној новој и важној грани домаће индустрије. Они хоће да отворе акционарску пивару, да је дигну на извесну висину и да јој прибаве ону важност, која је била намијењена давањем концесије од стране наше Књажевске Владе већ овдје постојећој пивари, која међу тим није кадра била, да онемогући увоз туђе буре у земљу, а камо ли да право замисли добивене концесије одговорити, бива, да експортна бира изван Црне Горе, те да створи веће зараде у земљи, а тијем да надокнади концесионарску жртву, уз коју је још и прохибитивна дацја од 24 круне по хектолитру на туђу биду ударана била. Из тих разлога саставило се код нас акционарско друштво са капиталом од 150 000 круна, које ради да и досадашњег пивара у свој план уведе, и да отвори још у овој години модерну фабрику пива (ако их заплет Балкански не омету), која би имала не само на свим црногорским пијацама сузбијати стране увозе пива, него и радити на експортирању истог за Арбанију и Јужну Италију, те тијем потпуно одговорити интересу домаће привреде и цијели Високе Владе при давању концесија, држећи да ће и њој наша Влада морално у помоћ притећи.

Овоме подухвату радује се сваки прави пријатељ нашег економског развитака и жели олакшаним подухватима добри успјех, предочујући им „Косовљанина“ јаког и јуначког пивца, који служи на част цијелој Србији, јер је оно и Цариградом овладао, те је жеља потписатеља, да бар наше са Скадром овлада. Подухватницима хвала, а радом ће и прегнућем исту стећи, јер радом се много ствара, а нерадом све обара!

Озарић.

Пишу нам: Из манастира Острога, од 15 фебруара 1904. год.

Данас 15 фебруара прве недеље чистог поста, пред Њивото св. чудотворца Василија дужовенство Острошког манастира, са многобројним поклоницима, држало је молебствије, да свепишњи Творца, молићу свага угодника, светог Опа Василија дарује побједу нашој браћи Русима над непријатељима.

Кад је стари архимандрит острошки са Царских врати читао кољенапреклону молитву за побједу, могао се чути побожне поклонице гдје тихо говоре „Боже и свети Василије, помозице нашој браћи Русима“.

По свршетку службе и молебствија поклоници су изашли из цркве и почео се је међу њима водити живи разговор о руско-јапанском рату, а највише о томе, како би сви жељели наћи се на бојном пољу, те да тијем браћи Русима бар колико год дјелом заблагодаре за она велика добра и помоћ, коју чинише и чине Српском народу и да засведоче своју љубав и оданост према братскоме руском народу.

Ј. д.

Из Жупе Никшићке:

И још једна земљана хумка удагнута се над замученим костима једног од угледних Црногораца у овом крају:

4. ог фебруара испусти своју племениту, поштену и јуначку душу командир Сава Марков Ђурђевић, послеје скоро десетогодишње часне и поштене службе Престолу и Домовини.

зна, да је учинио оно, за што га окривљују — па макар и невин био.

Осим многог другог употребљавана се као „истражно средство“ вјешање за кошу, гулење меса са костију помоћу свиле-не врпце и т. д. У свима пак случајевима пиба игра знамениту улогу.

Каква ће се средства за тортуру употребити, зависи једино од истражног судије, а још више од мита, којим окривљеник може судију подмитити. Иначе делинквент, који корејску потражњу тортуру прође, ријетко кад може послеје свршеног чина устати. Обично га положиће на двије палице и однесу у затвор.

Кад окривљеник призна своју кривицу, не муче га више. Тад му се изриче пресуда, коју он мора да потпише. Ако то неће да учини, онда му руку силом приреду, да потпише.

Школе у Кореји нијесу националне. Језик и књиге у њима су китајске. У науци су Корејци далеко заостали иза својих китајских учитеља. Бавити се пак науком и доћи до великог подожја, сваком је дозвољено.

Учени људи у Кореји имају у теорији права на највиша мјеста у држави. Но ово се не врши онако као у Китају, гдје је и синовица најнезакитијих породица омогућено, да ако положи своје прописане испите, дођу до највиших подожја у држави, и гдје су они, изаузеши чланове царске куће, једина аристократија. У Кореји учени људи могу у ствари тек мања звања у држави да постигну. Виша мјеста заузимају племићи, ма и не имали

Покојни Сава одликовао се је још 1859 године, кад је Луково припао Црној Гори, што му је и витешки Књаз Данило признао и поставио га ушљед тога за стотинаша. Доцније постао је племенски капетан, па командир луковско-жупског баталјона, у којој је службено истрајао готово до смрти своје са оним одушевљењем и вољом, како се само од узорица црногорског старјешине пожељети може, чим и задоби како љубав и поштовање народно, тако и особиту благонаклоност владарску.

Осим што је био ваљан старјешина, он је у исто доба био и лични јунак, и у свима бојевима још од 1852, па до пошљедњег рата био је увијек међу првима. На самом Вучићу Дољу сретни главни војсковођа, наш Узвишени Господар, за особито његово јунаштво, навага га „Јутицом Богданом.“ Његова прса окићена су била многим одлицима, а између осталих и највећим одличјем за јунаштво — златном Обилићевом медаљом и Даниловим крстом III. степена.

Слава нека му је и част, и вјечни спомен међу браћом! Лака му родна земља, коју је тако ватрено љубио и којој је цио живот посветио! Х.

Из Подгорице 17 фебр. 1904. год.

Стигне нам вијест из Скадра, да се 15. о. мј. преселио онамо у вјечност Јован Голубовић, српски учитељ из Струге у Македонији.

Покојник је синовац нашег доброг грађанина Ј. Голубовића, који није труда жалио, тек да васпита свог сина и спреми га, да својој домовини буде од користи.

Покојник је преминуо у 23. години живота. Основну је школу свршио на Цетињу, 6 разреда гимназије у Биограду, а учитељску школу у Пакрају.

По свршеном школовању љубав према домовини повукла га је, те је отишао, да помогне својој потлаченој браћи у Македонији. Био је српски учитељ у свом родном мјесту у Струги — Македонији, и као такав одликовао се је како по свом раду, тако и по карактеру и енергији. Српска му је идеја била најеветија, кој је служио и заступао је најенергичније, па најпосије паде и као жртва за исту. Тешке тјелесне овале кундацима од пушаса, што му их нанијеше онамошњи низами и Арнаути, биле су узрок његове преране смрти, која га снађе у Скадру, кад се враћаше с Цетана, куда је био пошао ради тражења лијечничке помоћи.

Овај губитак је велик и осјећљив особито ондје, гдје је оваких био врло мален број.

Лака му српска земља, за коју је себе жртвовао, покој му врло души, коју је мученички испустио! П.

Телеграми Бечког „Нор. Бира“.

Рат између Русије и Јапана.

ПЕТРОГРАД, 16 фебруара. —

Генерал Флуг јавља, да је у Порт-артуру све мирно. Западно од ријеке Лиан купа се китајска војска. Из Лианганга јавља се, да је једно одјељење руских извиђача улегло у Кореју 200 врта далеко од ријеке Јалу и да се је сукобило са једним

научне спреме. Ратумје се пак, да ће онај боље мјесто добити, који има више новца да подмрти.

Народ се дијели у касте. Грађани, сељаци, рибари, чиновници, свештеници и т. д. сачињавају сваки засебну касту. Од занимања зависи и поштовање, које се човјеку даје. Свештеници имају у Кореји врло мало угледа, изузевши оне, који се баве звјездованством и прорицањем.

Чиновнике мрази Корејац из два душе. Узрок је томе, што је корејски чиновник врло слабо плаћен, те прима мито и гули гдје год може. Још прије десет година била је редовна плата корејског предједника спољашњих послова четири вреће ориза, двије вреће пасуља и четири јена, што у нашем новцу чини двадесет круна. Према томе може се судити, колишна мала плата мора бити у нижих чиновника. Корејски чиновник не може у опште никако да живи од своје малене плате. Због тога он живи од мита и гулења, а у томе се добро разумије. Уз то још мора тијем путем и да стече нешто, како би могао на извесном мјесту подмитити, да би дошао до боље службе. Није дакле чудо, што тамо народ мрази и презире чиновнике.

Социјалан положај жена у Кореји је врло биједан. Корејци не признају ни морал, ни закон. Жена нема никакве права. Она је за цијелог свог живота подвргнута неограниченој власти, било оца било мужа.

(Наставиће се.)

јапанским одјељењем. Јапанци су одбили и оставили су коње, које су ковази заробили. Генерал Линевић наредио је да ва руском коњицом поје и пјешадији и да се намјести у сјеверној Кореји.

СУЕЦ, 16 фебруара. — „Рајтер“ јавља, да су руски ратни бродови зауставили у Суецу два брода ниглесска и један норвешки, који су возили угљен.

СЕУЛ, 16 фебруара. — Између Јапана и Кореје склопљен је уговор. Корејска је влада одлучила да пошље чете, које имаду с Јапанцима вајединачки поступати.

ТОКИЈО, 16 фебруара. — Руска коњица која је дошла до Пингјанга, одбијена је од јапанске пјешадије.

ЛОНДОН, 16 фебруара. — Из Хакодата се јавља, да је Владивосток од четвртга блокиран.

Из Чемулпа се јавља, да су Јапанци потоњијех дана искрцавали само храму и дебеану, а до сад се овдје искрцало свега 20000 људи и 6 батерија.

ЛИАОЈАНГ, 17 фебруара. — Говори се да је јапанска флота дошла строго наредбу, да сјутра удари на Портартур. Скупљање китајске војске код Мукдена добија сумњив изглед. У становништву не може се имати поуздања. Коваци заузели су у сјеверној Кореји телеграфске линије, а за њима иде пјешадија.

ПОРТАТУР, 17 фебр. — Из Тијенчина се јавља, да је 60000 Јапанаца окупљено у Гевану, који намјеравају продријети у Манџурију. Чује се, да су Јапанци своја три општењена ратна брода одпремили у Нагасаки. 16 ниглесских и норвешких бродова, што су их били зауставили Руси због контрабанда, пуштени су на слободу по наредби Цареве.

БРЕСТ, 17 фебр. — Француска крстарица „Даса“ и четири контра-торпедјаче отпловице су пут далеког Истока.

ЛОНДОН, 17 фебр. — Из Ли-верпула се јавља, да су Руси зауставили ниглесски брод „Ориел“, који је био пун угља, а пловио је од Кардифа у Сингапур.

ПАЗИЗ, 18 фебр. — „Матен“ јавља из Харбина од 16 фебруара, да је у сјеверној Кореји био сукоб између једнога ковачкога пука и једнога пука јапанске коњице и да су Јапанци окренути у бјегство. „Хавасова агенција“ јавља из Сеула, да је услед размршавања Јапанцима веома отешчан превоз хране. У јапанској војсци има много случајева тифа. Чине се припреме за искрцавање једнога корпуса пјешадије у пристаништу недалеко од Пингјанга. „Хавасова агенција“ јавља из Токија, да су се пукони гарде и генерални штаб навели за западну Кореју.

ПЕТРОГРАД, 18 фебр. — Руска телеграфска агенција јавља из Ливноја од 17 фебруара, да су операције јапанске вастале, пошто су Јапанци заузели Ихиојан и предувели рад око утврђења вароши. Једно руско одјељење налази се око Ихиојана. Китајци појачавају своје трупе око ријеке Лиан.

ИРКУТСК, 18 фебр. — Јутрос прође први влак преко валећеног Бајкалског језера у присуству министра грађевина Хилкова.

ВЛАДИВОСТОК, 18 фебр. — Није истина, да су се Јапанци извели у валливу Посјет.

ЛОНДОН, 18 фебр. — „Дели телеграф“ јавља, да су 16 фебруара 15 јапанских бродова напали Порт-Артур ватром из топова. Руске крстарице „Новик“, „Асколд“, „Бајан“ и четири торпедјаче изабоје из пристана да нападну Јапанце, али су биле принуђене да се поново врате. „Асколд“ је потопљен, „Новик“ општењен, а једна је торпедјача такође потопљена. „Ретвизан“ је поново општењен. Последње два сата боја

јапанска флота удаљила се у добром реду. Артиљерија руска кренула је у залив Голубинаја.

ЛОНДОН, 19 фебр. — „Дели телеграф“ јавља, да је ратни министар извјештен, да је руска коњица била тучена међу Анџуом и Пингјангом.

ПОРТСАИД, 19 фебр. — Пет руских торпедјача које су овамо допловице, отпловице за Алжир. Говори се, да им је задатак да траже контрабанду по Средиземном мору.

БЕРЛИН, 19 фебр. — Званично се оповргава вијест, да војска корејска помаже Јапанцима.

ЊУЈОРК, 19 фебр. — По вијестима из Вашингтона војска јапанска извела се на Лиангунгу, да опколи Порт-Артур са копна.

МУКДЕН, 19 фебр. — Коваци, који су као извиднице дошли до вдова Пингјанга, одбијени су од Јапанаца, али су ипак дознали формацију непријатељеву.

ПЕТРОГРАД, 19 фебруара. — Алексејев телеграфира Цару 18 фебруара из Портартура: адмирал Старк јавља да се непријатељ није видио пред Портартуром ни 15, ни 16, ни 17 фебруара. Наше крстарице и торпедјаче, које су послате као извиднице, не налазе га нигдје око Портартура у округу од 60 миља.

Генерал Флуг јавља 18 фебр.: наше предстраже јављају, да непријатеља нема до Пингјанга и на путу у Геван. Пингјанг је заузет од једног јапанског одјељења, које броји 6000 људи, међу којима је и 200 коњаника. Према добивеним извјештајима Јапанци доводе своје чете морем из Фузана у Јонампо, а одатле прелазе онда у Пингјанг. Чете корејске од 1000—2000 људи послате су из Пингјанга у Сеул. Наше предстраже биле су 15 фебр. 12 врта далеко од Пингјанга, које мјесто Јапанци утврђују. Из Владивостока јавља се, да се је по корејским извјештајима у Шодину искрцало једно одјељење јапанско од 2.500 људи без артиљерије, које маршира према Маошану.

ПЕТРОГРАД, 20 фебруара. — Из Владивостока се јавља од 19 фебр., да се је у заливу Пласки искрцало 2.400 Јапанаца, који иду пут Маошана.

СЕУЛ, 20 фебруара. — „Рајтер“ јавља, да је корејска влада уступила Јапанцима телефонску линију између Сеула и Пингјанга. Руси су затворили префектова зајеника у Анџу и принудили су Корејце, да им издају орив и другу храну. У Анџу подижуће су на брву руку утврде, да се Јапанцима спријечи пријелаз преко ријеке Јалу.

ШАНГАЈ, 21 фебр. — Јапанци престали су искрцавати своје чете у Чемулпу. Мисли се пошто је лед у Јонампу од неколико дана разбијен, да се у том мјесту сада њихова војска искрцаје.

ЛОНДОН, 21 фебр. — Из Токија се јавља, да је 1500 Руса пријешло ријеку Тумен код Хојријанга.

КАИРО, 21 фебр. — Пет руских торпедјача стигло је у Портсайд.

ПОРТСАИД, 21 фебр. — Ескадра руска, која се овдје налази иде сјутра у Кадиак. Торпедјаче остаје у Алжиру. Ескадра очекиваће у Средиземном мору долазак балтијске флоте.

ЦАРИГРАД, 17 фебруара. — Иваша је очекивана ирада о повратку македонских бјегунаца.

Према саопштењима цивилних агената, ситуација у Македонији прилично је повољна, и они се надају да ће се на прољеће одржати мир.

БУКАРЕШТ, 18 фебруара. — Није истина, да је Румунија мобилизирала војску, но кретање војске изазвао је обичним годишњим примањем и повизањем војника на вјешбе.

ПЕТРОГРАД, 18 фебруара. — Бивши ратни министар Ваховски, умро је.

ЛОНДОН, 20 фебруара. — Краљ Едуард оболо је од навеза.

БУДИМПЕШТА, 21 фебру. — Министар предсједник Тиса изложио је у конференцији либералне странке потребу, да предузме ванредна средства за извршење спрешних законских предлога. Као најуспјешније средство за сузбијање опструкције сматра он, да ће бити нови правилник парламента.

ЦАРИГРАД, 21 фебруара. — У округу Пећ влада потпун мир. У Ђаковици брзо ће се ред успоставити.

ПАРИЗ, 21 фебр. — Ревизија Драјфусове давије отпочела је.

О г л а с.

Многи трговци и други грађани обраћају се непосредно Министарству Финансија са питањима и жалбама, које се тичу њихових трговачких или других приватних послова, а у којима се исте односе на Министарство Финансија, и тим путем обилазе надлежне финансијске и племенске капетане, који су позвати и компетентни да извиђају и први изричу пресуде и дају објашњења по истима.

За то Министарство Финансија овим доводи до знања свију заинтересованих, да се од сада с личним жалбама непосредно обраћају финансијским или племенским капетанима, па у случају ако не пристану на суд капетана, да се преко истих обраћају са својим жалбама Министарству Финансија, које су капетани дужни одмах спровести Министарству са својим примједбама и објашњењима.

Своје, пак, одговоре, објашњења и пресуде које ће Министарство давати на подобна питања и жалбе оно ће такође саопштавати заинтересованим искључиво преко капетана.

Ко се после публикације овога огласа у „Гласу Црногорца“ не буде обраћао Министарству горепоказаним надлежним путем са својим жалбама и питањима, такве жалбе и питања, била она изложена усмено, писмено или телеграфски, Министарство неће узимати у обзир, нити ће, пак, на исти давати одговора или објашњења.

Цетиње, 18 фебр. 1904 год.

Број 291.

Из канцеларије
Министарства Финансија.

Службене Објаве.

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности овдашњег капетана Крцуна Војводића извршиће се дана 22 маја 1904 год.

Вађи оглас у „Гласу Црногорца“ број 47, из 1902 године.

Број 334.

Улице, 24 новембра 1903 год.

Општински суд Вароши Улице.
Р. 36 Бр. 25 1—1

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Рака Голубова из Јастреба извршиће се 30 априла тек. год. у 9 сати прије подне код потписатог суда у Рсојевиће. Вађи оглас у прилогу к 38 броју „Гласа Црногорца“ од године 1903.

Број 74.

Рсојевићи, 5/П 1904

Кап. Павковићки Јован Војводић.

Р. 48 Бр. 26 1—1

О Г Л А С.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Јефтана Ј. Мрава у Никшићу, за наплату мјеничког дуга прве Никшићке Штедионице.

Продаја ће се извршити 10 марта ове године у канцеларији Обласног Суда у 5 сати после подне, када ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Купац је дужан одмах положити готов новац.

Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, и они, који имају право прече купње да се пријаве суду прије продаје.

Опис непокретности: Кућа на једном боју у новој вароши, од дужине 12. метара и 52 цм. са 4 комаре горе, а доље 2 бутиге и 2 магацина, са правом земљишта иза истих од 19 метара. Граници: од истока и сјевера Милан Ј. Мрав, од запада: кап. Обрен Никовић, од југа: улица.

Број 96.

Никшић, 6 фебруара 1904.

Обласни Суд,

Предсједник, М. Н. Ђуровић.

Р. 140 Бр. 27 1—1

О Г Л А С.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Јова Ђурова Прилиовића из Улице, која је процијењена 171 круну и 36 хелера.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају се одређују три рока: први на 1 марта, други на 1 априла, а трећи на 1 маја т. год. у 10 сати прије подне.

На прва два рока неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, а на трећем и ниже, али никако испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности.

Сваки је лицитант дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, дужникови повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Непокретност се налази у махалу „Метеризе“, а састоји се из девет коријена ма слина, чији дјелокруг обухвата 600 м² метара. Исте границе: од истока аградом Ива Ђ. Ђаконовића, од сјевера аградом Ива Стијепова Прилиовића, од запада Марка И. Бењење, а од југа маслинама истога власника.

Број 225 ек. 1904.

Улице, 5 фебруара 1904 године.

Општин. Суд Вароши Улице.

Р. 173 Бр. 28 1—1

О Г Л А С.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Бачице П. Божовића са Стијене, која је процијењена круна 1200.

Продаја ће се извршити на лице мјеста — Сретној. За продају се одређују два рока, први 4 марта, а други 4 априла 1904 год. у 4 сата после подне. На првом року неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, на другом и ниже, али никако испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности.

Сваки је лицитант дужан положити јемство од 10% вриједности непокретности.

Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, дужникови повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности: У једном комаху „Сретна“ $7\frac{1}{2}$ рала ливаде. Граници: истоком ливада и ораница Новице Г. Радловића; југом ливада Јована Савова, Стака Шурова и Бачице Петрова Божовића; западом ливада и ораница Лазара Алексића Божовића, Риста Јаковова Вучићића, Новице Гидова Радловића; сјевером племенски пут.

На описаној непокретности има 6 коријена смокових, 30 коријена шљивових. На овом земљишту може се водити пријана за ђубрење истог. Има право речено земљиште на једну шестину кућишта, које се уз исту налази.

Број 29.

Дукља, 4 фебруара 1904 год.

Кап. В. Вучићић.

Р. 195 Бр. 29 1—1

О Г Л А С.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Ђоко Новова Адајића из Лијевој Ријеци, која је процијењена круна а. в. 350.

Продаја ће се извршити у Лијевој Ријеци код потписатог. За продају се одређују три рока: први на 15 марта, други на 15 априла, а трећи на 15 маја ове год. у 11 сати прије подне.

На прва два рока неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, а на трећем и ниже, али никако испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности.

Сваки је лицитант дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, дужникови повјериоци и они који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Поменута непокретност састоји се у два рала оране земље у сладко мало зване „долови“, којој су шефице: од истока Мијајло Вукашинов, од сјевера Радосав Радосавов, а од југа и запада дужник.

Број 101.

Лијева Ријека, 5 фебруара 1904 год.

Кап. Милета Л. Поповић.

Р. 160 Бр. 30 1—1